

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019 Directivă - 93/13 - EN - EUR-Lex (europa.eu)		
2	Titlul actului/actelor normative naționale Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ajustarea cadrului normativ în domeniul protecției consumatorilor) Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002		
3	Gradul general de compatibilitate: Compatibil		
4	Autoritatea și persoana responsabilă Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		
Actul Uniunii Europene Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2019/2161 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 noiembrie 2019	Actul normativ național	Gradul de compatibilitate	Observațiile
5	6	7	8
DIRECTIVA 93/13/CEE A CONSILIULUI din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii Articolul 1 (1) Scopul prezentei directive este de apropiere a actelor cu putere de lege și actelor administrative ale statelor membre privind clauzele abuzive în contractele încheiate între un vânzător sau furnizor și un consumator.		Compatibil	Cod civil Articolul 1081. Domeniul de aplicare (1) Prezentul capitol se aplică contractelor, indiferent de forma acestora, precum și la completarea fișelor de comandă sau a bonurilor de livrare, a biletelor, a tichetelor și altora asemenea care conțin clauze standard.

(2) Dispozițiile prezentei directive nu se aplică clauzelor contractuale care reflectă acte cu putere de lege sau norme administrative obligatorii sau dispozițiile ori principiile din convențiile internaționale la care statele membre sau Comunitatea sunt părți, în special în domeniul transportului.		Compatibil	(2) Sub incidența prezentului capitol nu cad: a) clauzele contractuale care reflectă normele prevăzute de legi și de alte acte normative; b) contractele de muncă reglementate de Codul muncii; c) contractele privind drepturile de succesiune; d) contractele privind drepturile reglementate de Codul familiei; e) actele (contractele) de constituire a societăților comerciale; f) clauzele contractuale transpuse din convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte. (3) În sensul prezentului capitol, prin bunuri se înțelege și conținutul digital furnizat în temeiul contractului de furnizare de conținut digital. (4) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului capitol este lovită de nulitate absolută.
Articolul 2 În sensul prezentei directive: (a) „clauzele abuzive” înseamnă clauzele contractuale definite la articolul 3;		Compatibil	Lege nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor Articolul 1. Noțiuni utilizate ... se definesc următoarele noțiuni principale: <i>clauză abuzivă</i> – clauză contractuală care, nefiind

			negociată în mod individual cu consumatorul, creează, contrar cerințelor bunei-credințe, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților ce apar din contract;
(b) „consumator” înseamnă orice persoană fizică ce, în cadrul contractelor reglementate de prezenta directivă, acționează în scopuri care se află în afara activității sale profesionale;		Compatibil	consumator – orice persoană fizică ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător, industrială, artizanală sau profesională;
(c) „vânzător sau furnizor” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care, în cadrul contractelor reglementate de prezenta directivă, acționează în scopuri legate de activitatea sa profesională, publică sau privată.		Compatibil	vânzător – orice persoană juridică sau fizică autorizată pentru activitate de întreprinzător, care acționează, inclusiv în numele sau în contul acesteia prin intermediul unei alte persoane, în scopuri ce țin de activitatea comercială, industrială, artizanală sau profesională a persoanei juridice sau fizice respective în relațiile cu consumatorii;
Articolul 3 (1) O clauză contractuală care nu s-a negociat individual se consideră ca fiind abuzivă în cazul în care, în contradicție cu cerința de bună credință, provoacă un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract, în detrimentul consumatorului.		Compatibil	Articolul 1069. Clauzele care nu au fost negociate individual (1) Clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat

			anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. (2) Dacă una dintre părți propune celeilalte părți să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse.
(2) Se consideră întotdeauna că o clauză nu s-a negociat individual atunci când a fost redactată în prealabil, iar, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul clauzei, în special în cazul unui contract de adeziune.		Compatibil	(3) Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual. (4) În contractul dintre un profesionist și un consumator se prezumă că: a) clauzele au fost propuse de către profesionist; b) clauzele nu au fost negociate individual; c) clauzele elaborate de către un intermediar sau un alt terț au fost propuse de către profesionist.
Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea prezentului articol pentru restul contractului, în cazul în care o evaluare globală a acestuia indică faptul că este, cu toate acestea, un contract de adeziune.		Compatibil	(5) Faptul că anumite aspecte ale unei clauze sau o anumită clauză au fost negociate individual nu exclude aplicarea dispozițiilor prezentului capitol pentru restul contractului.
În cazul în care orice vânzător sau furnizor pretinde că s-a negociat individual o clauză standard, acestuia îi revine sarcina probei.	Art. I. – Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66–75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:	Compatibil	

	9. Articolul 1069 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins: „(7) În cazul în care orice profesionist pretinde că s-a negociat individual o clauză standard, aceștia îi revine sarcina probei.”		
(3) Anexa conține o listă orientativă și neexhaustivă a clauzelor care pot fi considerate abuzive.		Compatibil	Articolul 1072. Clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (1) Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. (2) Articolele 1077-1079 cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist și un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol și art. 1075. (3) Listele prevăzute de articolele menționate la alin. (2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.
Articolul 4 (1) Fără să aducă atingere articolului 7, caracterul abuziv al unei clauze contractuale se apreciază luând în considerare natura bunurilor sau a		Compatibil	Articolul 1075. Factorii pentru evaluarea caracterului abuziv (1) La evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art. 1072 alin. (1), art. 1073 și 1074 se va ține cont de:

serviciilor pentru care s-a încheiat contractul și raportându-se, în momentul încheierii contractului, la toate circumstanțele care însoțesc încheierea contractului și la toate clauzele contractului sau ale unui alt contract de care acesta depinde.			a) respectarea obligației de transparență prevăzută la art. 1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanțele determinate în cadrul încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; și e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.
(2) Aprecierea caracterului abuziv al clauzelor nu privește nici definirea obiectului contractului, nici caracterul adecvat al prețului sau remunerației, pe de o parte, față de serviciile sau de bunurile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în măsura în care aceste clauze sunt exprimate în mod clar și inteligibil.		Compatibil	(2) Evaluarea caracterului abuziv al clauzelor nu poate să se refere la obiectul contractului și nici la caracterul adecvat al prețului sau al remunerației, pe de o parte, față de bunurile, lucrările sau serviciile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, în cazul în care s-a respectat obligația de transparență, prevăzută la art. 1071. Obiectul contractului și raportul dintre preț și calitate pot fi luate în considerare la evaluarea caracterului abuziv al celorlalte clauze contractuale. (3) În cazul contractelor de asigurări, clauzele care definesc sau care delimitează în mod clar riscul asigurat și limitele răspunderii asigurătorului nu se supun evaluării în măsura în care aceste restricții sînt luate în considerare la calcularea primei plătite de către consumator. Cu toate acestea, clauzele privitoare la procedura care trebuie urmată de fiecare dintre părți după

			producerea cazului asigurat sînt supuse evaluării caracterului abuziv.
Articolul 5 În cazul contractelor în care toate clauzele sau o parte a acestora sunt prezentate consumatorului în scris, acestea trebuie întotdeauna redactate într-un limbaj clar și inteligibil. În cazul în care există îndoieli cu privire la sensul unei clauze, prevalează interpretarea cea mai favorabilă pentru consumator. Această normă de interpretare nu se aplică în contextul procedurilor prevăzute la articolul 7 alineatul (2).		Compatibil	Articolul 1071. Obligația de transparență privind clauzele care nu au fost negociate individual (1) Persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sînt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. (2) Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin. (1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.
Articolul 6 (1) Statele membre stabilesc că clauzele abuzive utilizate într-un contract încheiat cu un consumator de către un vânzător sau un furnizor, în conformitate cu legislația internă, nu creează obligații pentru consumator, iar contractul continuă să angajeze părțile prin aceste clauze, în cazul		Compatibil	Articolul 1076. Nulitatea de protecție (1) Clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. (2) Această nulitate de protecție operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează

în care poate continua să existe fără clauzele abuzive. (2) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că consumatorul nu își pierde protecția acordată prin această directivă datorită alegerii legislației unui stat nemembru ca legislație aplicabilă contractului, în cazul în care acesta din urmă are o strânsă legătură cu teritoriul statelor membre.			partea care nu a propus clauza abuzivă. (3) În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanța de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. (4) Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menținut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile. (5) În cazul în care s-a constatat nulitatea clauzei abuzive, iar profesionistul a suportat, din această cauză, un cost cu cealaltă parte contractantă, el are un drept de regres contra celui care i-a vândut bunul, a executat lucrarea sau a prestat serviciul (furnizorul) și i-a impus utilizarea clauzei abuzive în raport cu cei cu care contractează profesionistul dacă contractul dintre furnizor și profesionist nu prevede altfel.
Articolul 7 (1) Statele membre se asigură că, în interesul consumatorilor și al concurenților, există mijloace adecvate și eficace pentru a preveni utilizarea în continuare a clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii de către vânzători sau furnizori.		Compatibil	Articolul 37. Organele abilitate cu funcții de control privind clauzele abuzive (1) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Alimentare și Protecția Consumatorilor efectuează controlul respectării prevederilor art. 1069–1072, 1075–1079 și 1081 din Codul civil în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea

		clauzelor abuzive în contracte, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii. Prevederile prezentului alineat nu se aplică subiecților prevăzuți la art.4 alin.(2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare. (2) Comisia Națională a Pieței Financiare efectuează controlul respectării de către subiecții prevăzuți la art. 4 alin. (2¹) din Legea nr.192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare a prevederilor art. 1069–1072, 1075–1079 și 1081 din Codul civil în partea referitoare la contractele încheiate cu consumatorii și constatarea clauzelor abuzive în contracte, la sesizarea consumatorului sau din oficiu, în condițiile legii. (3) Comerciantul are obligația de a prezenta Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Alimentare și Protecția Consumatorilor sau, după caz, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, la solicitare, o copie de pe originalul contractelor încheiate cu consumatorul care fac obiectul controlului, cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a altor obligații de confidențialitate impuse de lege sau de contract.
--	--	--

(2) Mijloacele menționate la alineatul (1) cuprind dispozițiile în conformitate cu care persoanele sau organizațiile care au, în temeiul legislației interne, un interes legitim în protecția consumatorilor pot introduce o acțiune în justiție sau în fața organismelor administrative competente, în conformitate cu legislația internă în cauză, pentru a obține o decizie care să stabilească dacă clauzele contractuale elaborate pentru a fi utilizate în general sunt abuzive, astfel încât să poată aplica mijloace adecvate și eficiente pentru a preveni utilizarea acestor clauze în continuare.		Compatibil	(4) În cazul constatării clauzelor abuzive în contractul încheiat cu consumatorul, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor sau, după caz, Comisia Națională a Pieței Financiare întocmește act de constatare și intenționează acțiune în instanța de judecată în vederea solicitării constatării nulității acestor clauze. (5) În cazul în care constată caracterul abuziv al clauzelor contractuale elaborate pentru a fi utilizate în o multitudine de contracte, instanța de judecată constată nulitatea acestor clauze, dispune excluderea lor din contract, impunând, totodată, comerciantului obligația de a exclude aceste clauze din contractele cu același obiect încheiate cu alți consumatori, precum și interdicția de a include astfel de clauze în alte contracte care urmează a fi încheiate cu consumatorii. (7) Consumatorul prejudiciat nemijlocit prin contracte încheiate cu încălcarea prevederilor legii sau asociațiile obștești de consumatori sunt în drept să intenționeze acțiuni în instanța de judecată în apărarea drepturilor și intereselor legitime
---	--	--------------------------	--

			ale consumatorilor prejudiciați, în vederea solicitării constatării nulității clauzelor contractuale presupuse a fi abuzive, în condițiile legii.
(3) Cu respectarea legislației interne, acțiunile menționate la alineatul (2) pot fi îndreptate, separat sau în ansamblu, împotriva unui număr de vânzători sau furnizori din același sector economic sau împotriva asociațiilor acestora care utilizează sau recomandă utilizarea acelorași clauze contractuale generale sau a unor clauze similare.		Compatibil	(6) Pentru prevenirea includerii în contracte a unor clauze abuzive, acțiunile menționate la alin. (4) și (5) pot fi îndreptate, separat sau în ansamblu, împotriva unui număr de comercianți din același sector economic sau împotriva asociațiilor acestora care utilizează sau recomandă utilizarea acelorași clauze sau a unor clauze similare.
Articolul 8 Statele membre pot adopta sau menține cele mai stricte dispoziții compatibile cu tratatul în domeniul reglementat de prezenta directivă, pentru a asigura consumatorului un nivel maxim de protecție.		Prevederi UE opționale	
Articolul 8a (1) În cazul în care un stat membru adoptă dispoziții în conformitate cu articolul 8, acesta informează Comisia în legătură cu aceasta, precum și în legătură cu orice modificare ulterioară, în special în cazul în care respectivele dispoziții:		Prevederi UE opționale	
— extind testarea caracterului abuziv la clauzele contractuale negociate individual sau la caracterul adecvat al prețului sau remunerației; sau		Prevederi UE opționale	

— conțin liste de termeni contractuali care vor fi considerați neechitabili.		Prevederi UE opționale	
(2) Comisia se asigură că informațiile menționate la alineatul (1) sunt ușor accesibile consumatorilor și comercianților, printre altele pe un site Internet dedicat.		Prevederi UE neaplicabile	
(3) Comisia transmite celorlalte state membre și Parlamentului European informațiile menționate la alineatul (1). Comisia consultă părțile interesate cu privire la informațiile respective.		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 8b (1) Statele membre adoptă regimul sancțiunilor care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor de drept intern adoptate în temeiul prezentei directive și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare.	Art. II. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 3. Se completează cu articolele 3442-34412 cu următorul cuprins: Articolul 344¹². Încălcări privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii	Compatibil	
(2) Statele membre pot limita astfel de sancțiuni la situațiile în care clauzele contractuale sunt definite în mod expres în dreptul intern ca fiind abuzive în toate împrejurările sau în cazul în care un vânzător sau furnizor continuă să utilizeze clauze contractuale care au fost considerate abuzive printr-o decizie definitivă adoptată în conformitate cu articolul 7 alineatul (2).	Articolul 344¹². Încălcări privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (1) Includerea de către comerciant/prestator de servicii în contractele încheiate cu consumatorii, a clauzelor contractuale abuzive declarate nule de către instanța de judecată printr-o decizie definitivă, emisă în temeiul art. 37 alin. (4) și (5) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor,	Compatibil	

	se sancționează cu amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Includerea repetată de către comerciant/prestator de servicii a clauzelor contractuale abuzive care au fost declarate nule în condițiile prevăzute la alin. (1), se sancționează cu amendă de la 200 la 240 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.		
(3) Statele membre se asigură că următoarele criterii neexhaustive și orientative sunt luate în considerare pentru aplicarea de sancțiuni, dacă este cazul:	Art. III – Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 122–124, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 8. Articolul 43 se completează cu alineatele (3) - (6) cu următorul cuprins: (5) La aplicarea sancțiunilor de către organele abilitate cu funcții de control în domeniul protecției consumatorilor sunt luate în considerare următoarele criterii:	Compatibil	
(a) natura, gravitatea, amploarea și durata încălcării;	a) natura, gravitatea, amploarea și durata încălcării;	Compatibil	
(b) orice acțiune întreprinsă de vânzător sau furnizor pentru a atenua sau a repara prejudiciul suferit de consumatori;	b) orice acțiune întreprinsă de comerciant pentru a diminua sau a repara prejudiciul suportat de consumatori;	Compatibil	

(c) orice încălcare anterioară săvârșită de vânzător sau furnizor;	c) orice încălcare anterioară săvârșită de comerciant;	Compatibil	
(d) beneficiile financiare dobândite sau pierderile evitate de vânzător sau furnizor datorită încălcării, dacă sunt disponibile datele relevante;	d) beneficiile financiare dobândite sau pierderile evitate de comerciant datorită încălcării, dacă sunt disponibile date relevante;	Compatibil	
(e) sancțiunile aplicate vânzătorului sau furnizorului pentru aceeași încălcare în alte state membre în cazurile transfrontaliere în care informațiile cu privire la astfel de sancțiuni sunt disponibile prin mecanismul instituit de Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului;	e) sancțiunile aplicate comerciantului pentru aceeași încălcare la nivel transfrontalier;	Compatibil	
(f) orice alt factor agravant sau atenuant aplicabil circumstanțelor cazului.	f) alte circumstanțe agravante sau atenuante în fiecare caz.	Compatibil	
(4) Fără a se aduce atingere alineatului (2) din prezentul articol, statele membre se asigură că, în cazul în care se impune aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2017/2394, acestea includ posibilitatea aplicării de amenzi prin proceduri administrative sau posibilitatea inițierii unor proceduri judiciare pentru aplicarea de amenzi sau ambele, cuantumul maxim al unor astfel de amenzi fiind de cel puțin 4 % din cifra de afaceri anuală a vânzătorului sau furnizorului realizată în statul membru sau statele membre în cauză.	(3) În cazul în care se impune aplicarea unor sancțiuni în conformitate cu art. 52 alin. (1) - (4), autoritățile competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor, aplică amenzi de până la 4% inclusiv, din cifra de afaceri anuală a vânzătorului sau furnizorului realizată în Republica Moldova sau statele membre ale Uniunii Europene în cauză.	Compatibil	

(5) În cazurile în care se impune aplicarea unei amenzi în conformitate cu alineatul (4), însă informațiile privind cifra de afaceri anuală a vânzătorului sau furnizorului nu sunt disponibile, statele membre prevăd posibilitatea de a aplica amenzi al căror quantum maxim este de cel puțin 2 milioane EUR.	(4) În cazurile în care se impune aplicarea unei amenzi în conformitate cu alin. (3), însă informațiile privind cifra de afaceri anuală a vânzătorului sau furnizorului nu sunt disponibile, autoritățile competente în domeniul cooperării privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecției consumatorilor aplică amenzi cuprinse între 200000 de euro și 2000000 de euro, cu echivalentul în lei la cursul oficial de schimb al leului moldovenesc, comunicat de către Banca Națională a Moldovei la data aplicării amenzii.	Compatibil	
(6) Statele membre notifică Comisiei, până la 28 noiembrie 2021, normele și măsurile prevăzute la alineatul (1) și îi comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 9 Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului cu privire la aplicarea prezentei directive, în termen de cinci ani de la data prevăzută la articolul 10 alineatul (1).		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 10 (1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 31 decembrie 1994. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.		Prevederi UE neaplicabile	

Aceste dispoziții se aplică tuturor contractelor încheiate după 31 decembrie 1994.		Prevederi UE neaplicabile	
(2) Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.		Prevederi UE neaplicabile	
(3) Comisiei îi sunt comunicate de statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.		Prevederi UE neaplicabile	
Articolul 11 Prezenta directivă se adresează statelor membre.		Prevederi UE neaplicabile	
ANEXĂ CLAUZELE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 3 ALINEATUL (3) 1. Clauzele care au ca obiect sau ca efect: (a) excluderea sau limitarea răspunderii legale a unui vânzător sau furnizor în cazul decesului consumatorului sau al vătămării corporale a acestuia, ca urmare a acțiunii sau a inacțiunii vânzătorului sau furnizorului;		Compatibil	Articolul 1077. Clauzele considerate abuzive (1) Sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual și au ca obiect sau efect: 1) excluderea sau limitarea răspunderii prevăzute de lege a profesionistului în cazul decesului consumatorului sau al vătămării lui corporale ca urmare a acțiunii sau a inacțiunii profesionistului ori a persoanelor care acționează în numele acestuia;

(b) excluderea sau limitarea necorespunzătoare a drepturilor legale ale consumatorului față de vânzător sau furnizor sau față de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parțiale sau al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligațiile contractuale de către vânzător sau furnizor, inclusiv a opțiunii de a compensa o datorie către vânzător sau furnizor cu o creanță pe care consumatorul o poate avea împotriva acestuia;		Compatibil	2) excluderea sau limitarea drepturilor prevăzute de lege ale consumatorului față de profesionist sau față de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parțiale ori al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligațiile contractuale ale profesionistului, inclusiv prin: a) obligarea consumatorului să își îndeplinească toate obligațiile, chiar în cazul în care profesionistul nu își respectă obligațiile corelative; b) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a intenta acțiune în instanță de judecată; c) obligarea consumatorului să demonstreze un anumit fapt dacă, conform legii, această sarcină îi revine profesionistului; d) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a compensa o datorie față de profesionist cu o creanță pe care consumatorul o poate avea față de acesta;
(c) încheierea unui acord care creează obligații pentru consumator și prin care furnizarea de servicii de către vânzător sau furnizor este supusă unei condiții a cărei îndeplinire depinde doar de voința acestuia;		Compatibil	4) faptul că contractul generează obligații în sarcina consumatorului, dar: a) nu generează obligații în sarcina profesionistului; sau

			b) obligațiile profesionistului sînt supuse unei condiții a cărei îndeplinire depinde doar de voința acestuia din urmă;
(d) acordarea permisiunii vânzătorului sau furnizorului de a reține sumele plătite de consumator, în cazul în care acesta din urmă decide să nu încheie contractul sau să nu îl execute, fără a se prevedea dreptul consumatorului de a primi o compensație în sumă echivalentă de la vânzător sau furnizor, în cazul în care acesta este partea care anulează contractul;		Compatibil	5) acordarea permisiunii profesionistului de a reține sumele plătite de consumator, în cazul în care acesta din urmă decide să nu încheie contractul sau să nu îl execute, fără a se prevedea dreptul consumatorului de a primi o compensație în sumă cel puțin echivalentă de la profesionist, dacă acesta este partea care recurge la rezoluțiune;
(e) solicitarea de la orice consumator care nu și-a îndeplinit obligația să plătească o sumă disproporționat de mare drept compensație;		Compatibil	6) solicitarea de la consumatorul care nu și-a executat obligația fără justificare a unei penalități disproporționate în raport cu prejudiciul cauzat prin neexecutarea obligațiilor contractuale;
(f) autorizarea vânzătorului sau furnizorului de a rezilia contractul în mod discreționar, în timp ce consumatorului nu i se acordă aceeași posibilitate, sau acordarea permisiunii vânzătorului sau furnizorului de a reține sumele plătite pentru servicii care nu au fost încă furnizate de către acesta, în cazul în care vânzătorul sau furnizorul este cel care reziliază contractul;		Compatibil	7) acordarea dreptului profesionistului la rezoluțiune la discreția sa, în timp ce consumatorului nu i se acordă aceeași posibilitate, sau acordarea permisiunii profesionistului de a reține sumele plătite pentru bunurile, lucrările sau servicii care nu au fost încă furnizate de către acesta, în cazul în care profesionistul este cel care recurge la rezoluțiune;

(g) acordarea posibilității vânzătorului sau furnizorului de a pune capăt unui contract cu durată nedeterminată fără un preaviz rezonabil, cu excepția cazurilor în care există motive întemeiate de a face acest lucru;		Compatibil	8) acordarea posibilității profesionistului de a recurge la rezoluțiunea contractului cu durată nedeterminată fără un preaviz în termen rezonabil în formă scrisă, cu excepția cazurilor în care există motive întemeiate de a face acest lucru;
(h) prelungirea automată a unui contract cu durată determinată, în cazul în care consumatorul nu specifică acest lucru, atunci când termenul stabilit pentru ca consumatorul să își exprime intenția de a nu prelungi contractul este stabilit excesiv de devreme;		Compatibil	9) prelungirea de plin drept a unui contract cu durată determinată, în cazul în care consumatorul nu și-a exprimat intenția de a-l prelungi sau nu, atunci când termenul stabilit pentru ca consumatorul să își exprime intenția de a prelungi contractul este excesiv de devreme;
(i) angajarea irevocabilă a consumatorului prin clauze cu care acesta nu a putut să se familiarizeze înainte de încheierea contractului;		Compatibil	3) obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului;
(j) autorizarea vânzătorului sau furnizorului să modifice unilateral clauzele contractului, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract;		Compatibil	10) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral clauzele fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract;
(k) autorizarea vânzătorului sau furnizorului să modifice unilateral, fără a avea un motiv întemeiat, orice caracteristici ale produsului sau serviciului care urmează să fie furnizat;		Compatibil	11) acordarea dreptului profesionistului de a modifica unilateral, fără a avea un motiv întemeiat care să fie precizat în contract sau prin referință la dispozițiile actelor normative în domeniu, orice caracteristici ale

			bunului, lucrării sau ale serviciului care urmează să fie furnizat sau oricare alte condiții ale furnizării;
(l) prevederea ca prețul bunurilor să fie stabilit în momentul livrării sau acordarea posibilității unui vânzător de bunuri sau unui furnizor de servicii să crească prețul acestora fără să îi acorde cumpărătorului, în ambele cazuri, dreptul corespondent de a anula contractul, în cazul în care prețul final este prea ridicat în comparație cu prețul convenit la încheierea contractului;		Compatibil	12) prevederea ca prețul bunurilor să fie stabilit în momentul livrării sau acordarea de posibilități profesionistului să mărească prețul acestora fără să îi acorde consumatorului dreptul corespunzător la rezoluțiune, în cazul în care prețul final este nejustificat de mărit sau disproporționat în raport cu prețul convenit la încheierea contractului, ținându-se cont de circumstanțele obiective care au determinat profesionistul să modifice prețul;
(m) acordarea dreptului vânzătorului sau furnizorului de a stabili dacă bunurile sau serviciile furnizate sunt conforme cu contractul sau acordarea acestora a dreptului exclusiv de a interpreta orice clauză din contract;		Compatibil	13) acordarea dreptului profesionistului de a stabili dacă bunurile, lucrările sau serviciile furnizate sînt conforme cu contractul sau acordarea acestuia a dreptului exclusiv de a interpreta orice clauză din contract;
(n) limitarea obligației vânzătorului sau furnizorului de a respecta angajamentele asumate de către agenții acestora sau asumarea angajamentelor de către aceștia, cu condiția respectării unei anumite formalități;		Compatibil	14) limitarea obligației profesionistului de a respecta angajamentele asumate de către intermediarii ori de către reprezentanții acestuia sau asumarea angajamentelor de către acesta, cu condiția respectării unei anumite formalități neprevăzute în mod expres de lege;

(o) obligarea consumatorului să își îndeplinească toate obligațiile, chiar în cazul în care vânzătorul sau furnizorul nu își respectă obligațiile corespondente;		Compatibil	2) excluderea sau limitarea drepturilor prevăzute de lege ale consumatorului față de profesionist sau față de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parțiale ori al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligațiile contractuale ale profesionistului, inclusiv prin: a) obligarea consumatorului să își îndeplinească toate obligațiile, chiar în cazul în care profesionistul nu își respectă obligațiile corelative;
(p) acordarea posibilității vânzătorului sau furnizorului de a-și transfera drepturile și obligațiile prevăzute de contract, în cazul în care această acțiune poate servi la reducerea garanțiilor pentru consumator, fără acordul acestuia din urmă;		Compatibil	15) acordarea posibilității profesionistului de a-și transfera drepturile și obligațiile în temeiul contractului, fără acordul consumatorului, cu excepția cazului în care acestea sînt transferate unei entități controlate de profesionist sau ca urmare a unei fuziuni ori a unei alte reorganizări, iar un astfel de transfer nu este de natură să afecteze în mod negativ dreptul consumatorului;
(q) excluderea sau obstrucționarea dreptului consumatorului de a introduce acțiuni în justiție sau de a exercita orice altă cale de atac, în special prin solicitarea consumatorului să sesizeze exclusiv o curte de arbitraj care nu este reglementată de dispozițiile legale, restricționând în mod nejustificat dovezile aflate la dispoziția lui sau impunându-i sarcina		Compatibil	2) excluderea sau limitarea drepturilor prevăzute de lege ale consumatorului față de profesionist sau față de o altă parte, în cazul neîndeplinirii totale sau parțiale ori al îndeplinirii necorespunzătoare a oricăreia dintre obligațiile contractuale ale profesionistului, inclusiv prin:

probei care, în conformitate cu legislația aplicabilă, trebuie să îi revină altei părți la contract.			b) excluderea sau limitarea dreptului consumatorului de a intenta acțiune în instanță de judecată; 16) obligarea consumatorului de a soluționa orice litigiu exclusiv prin arbitraj, care nu este cerut de lege, sau restricționarea în mod nejustificat a dovezilor aflate la dispoziția consumatorului.
2. Domeniul de aplicare al literelor (g), (j) și (l) (a) Litera (g) nu aduce atingere clauzelor prin care un furnizor de servicii financiare își rezervă dreptul de a pune capăt în mod unilateral unui contract cu durată nedeterminată, fără notificare, în cazul în care există un motiv justificat, cu condiția ca furnizorul să aibă obligația de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părți contractante în această privință.		Compatibil	(2) Dispozițiile alin. (1) pct. 8), 10) și 12) se aplică după cum urmează: 1) pct. 8) nu aduce atingere clauzelor prin care furnizorul de servicii financiare își rezervă dreptul de a recurge la rezoluțiunea unui contract cu termen nedeterminat, fără preaviz, în cazul în care există un motiv justificat, cu condiția ca furnizorul să aibă obligația de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părți contractante în această privință;
(b) Litera (j) nu aduce atingere clauzelor în temeiul cărora un furnizor de servicii financiare își rezervă dreptul de a modifica rata dobânzii plătitibile de către consumator sau datorate acestuia din urmă, sau valoarea altor taxe pentru servicii financiare, fără notificare, în cazul în care există un motiv întemeiat, cu condiția ca furnizorul să aibă obligația de a informa		Compatibil	2) pct. 10) nu aduce atingere clauzelor în al căror temei: a) furnizorul de servicii financiare își rezervă dreptul de a modifica rata dobânzii plătitibile de către consumator ori datorate acestuia din urmă sau valoarea unor alte taxe pentru servicii financiare,

cealaltă parte contractantă sau celelalte părți contractante în această privință cu prima ocazie și ca acestea din urmă să aibă libertatea de a rezilia contractul de îndată.			fără preaviz, în cazul în care există un motiv întemeiat, cu condiția ca furnizorul să aibă obligația de a informa de îndată cealaltă parte contractantă sau celelalte părți contractante în această privință și ca acestea din urmă să aibă libertatea de a recurge, imediat în acest temei, la rezoluțiunea sau, după caz, la restituirea anticipată a sumelor datorate furnizorului, fără vreun cost suplimentar pentru consumator. Prezenta dispoziție nu afectează dispozițiile legale mai stringente în raport cu contractele de credit încheiate cu consumatorii;
De asemenea, litera (j) nu aduce atingere clauzelor în temeiul cărora un vânzător sau furnizor își rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată, cu condiția ca acesta să aibă obligația de a-l informa pe consumator cu un preaviz rezonabil și ca consumatorul să aibă libertatea de a rezilia contractul.		Compatibil	b) profesionistul își rezervă dreptul de a modifica unilateral clauzele unui contract cu durată nedeterminată cu condiția ca acesta să aibă obligația de a-l informa pe consumator cu un preaviz în termen rezonabil și consumatorul să aibă libertatea de a recurge la rezoluțiune;
(c) Literele (g), (j) și (l) nu se aplică: — tranzacțiilor cu valori mobiliare, instrumente financiare și alte produse sau servicii, în cazul în care prețul este legat de fluctuațiile cotației bursiere sau a indicelui bursier sau ale unei rate de pe piața financiară pe care vânzătorul sau furnizorul nu le pot controla;		Compatibil	3) pct. 8), 10) și 12) nu se aplică: a) operațiunilor cu valori mobiliare, instrumente financiare și alte bunuri, lucrări sau servicii în cazul în care prețul este legat de fluctuațiile cotației bursiere sau ale indicelui bursier ori ale unei rate de pe piața financiară pe care profesionistul nu le poate controla;

— contractelor pentru cumpărarea sau vânzarea de devize, cecuri de călătorie sau ordine de plată internaționale emise în devize.		Compatibil	b) contractelor de cumpărare sau vânzare a valutei străine, a cecurilor de călătorie sau a ordinelor de plată internaționale emise în valută străină;
(d) Litera (l) nu aduce atingere clauzelor de indexare a prețurilor, în cazurile în care acestea sunt conforme cu legea, cu condiția ca metoda în conformitate cu care variază prețurile să fie descrisă în mod explicit.		Compatibil	4) pct. 12) nu aduce atingere clauzelor de indexare a prețurilor în cazul în care aceste clauze sînt conforme cu legea, cu condiția ca metoda în conformitate cu care variază prețurile să fie descrisă în mod explicit.